

ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Гуманітарний факультет
Кафедра українознавства та загальної мовної підготовки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (вибіркова)
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ
3-и кредити

перший рівень вищої освіти (бакалаврський)
усі спеціальності

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Бровко Борис Аркадійович, доцент, канд. іст. наук
Васильчук Тетяна Василівна, доцент, канд. іст. наук
Дедков Микола Васильович, доцент, канд. іст. наук
Коянс Анріс Арвідович, асистент
Мозуленко Дмитро Іванович, доцент, канд. іст. наук
Сигида Галина Анатоліївна, ст. викладач
Спудка Ірина Миколаївна, доцент, канд. іст. наук
Чоп Володимир Миколайович, доцент, канд. іст. наук
Чумаченко Ольга Анатоліївна, доцент, канд. іст. наук
Шаповалов Георгій Іванович, професор, доктор. іст. наук
Консультації: згідно з графіком консультацій (ауд. 270)
Контактна інформація: телефон кафедри 7-698-3-75

ОПИС КУРСУ

Історія української державності – це не 30 років незалежності. Історія державотворення України налічує тисячі років.

Україна – єдина законна спадкоємиця Київської Русі, Козацької Держави, правонаступниця Української Народної Республіки й Української Держави Гетьмана Павла Скоропадського. Наша країна має багаті традиції законотворчості, писемності, дипломатії та славетні військові традиції.

Деякі державні традиції українців беруть своє коріння ще з середньовічної Київської Русі. З того часу походять деякі вагомні атрибути нашої держави сьогодні: знак тризуба, який став Державним гербом України; назва нашої грошової одиниці; м. Київ – політичний і культурний центр Київської Русі, яке залишається політичним і культурним центром сучасної України.

Запропонована дисципліна дасть змогу сформулювати системні загальні знання з історії українського державотворення як частини світового

простору, зокрема головних історичних етапів, ключових подій, персоналій, основних державотворчих здобутків. Допоможе розуміти місце і роль державності в історії людства, вивчити досвід поколінь та історичні уроки розвитку Української держави. Студенти навчатимуться визначати значення боротьби українського народу за її відродження та збереження, а також розуміти особливості національного державотворення, традиції української державності.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета курсу – дати студентам знання з історії українського державотворення, зосередившись на найбільш актуальних проблемах.

Загальні компетентності: Здатності розуміти місце і роль держави в структурі людської життєдіяльності, вирізняти етапи, традиції, принципи, покладені в основу теорії і практики українського державотворення, розуміти причини зародження та становлення держави на українських землях від античних протодержавних утворень до її сучасних форм та перспектив її подальшої трансформації, протидіяти антиукраїнській прорашистській пропаганді у повсякденному житті.

Результати навчання: Аналізувати та порівнювати, встановлювати взаємний зв'язок між загальноєвропейським та українським процесами державотворення, виважено, аргументовано розглядати контраверсійні і суперечливі теми, обстоювати власні погляди на проблеми державотворення, демонструвати розуміння логіки історичного процесу, обґрунтовувати та структурувати знання з історії боротьби українського народу за власну державність, їх історичні норми, особливості функціонування з використанням понятійного апарату, працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного опанування необхідними компетентностями та навичками при вивченні даної дисципліни студенти повинні спиратися на результати навчання, які отримані при вивченні програмних шкільних предметів «Історія України» та «Історія рідного краю».

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези та докази. Формування державності в Україні. Київська Русь.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	14

Галицько-Волинське князівство – спадкоємець державності України-Русі. Зародження українського козацтва як складової державотворчого процесу в Україні (XV-XVII ст.)	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
Боротьба за українську державність Б. Хмельницького та його послідовників. Функціонування державних механізмів на українських землях у кін. XVII-XVIII ст.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
Національно-державницьке питання щодо українських земель у складі Російської та Австрійської імперій (кінця XVIII-поч. XX ст.) Відновлення державності українського народу (1917-1921 рр.)	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
Україна в умовах більшовицько-тоталітарного режиму (1921-1939 рр.) Ліквідація державності в Західній Україні та поглинення її територій іноземними країнами.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	16
Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни. Буремний шлях до суверенності: суспільно-політичні трансформації в Україні 1945- 1985 рр.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
Останні кроки за для досягнення незалежності (українське питання 1985-1991 рр.) Теорія та практика державного будівництва в умовах незалежності України (з 1991 по сучасність).	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
Самостійна робота		
Феномен українського державотворення – 10 Державність княжої доби – 8 Українське державотворення литовсько-польського періоду – 8 Державницька політика часів Гетьманщини – 8 Українське державотворення наприкінці XVIII – XIX ст. – 8 Політика радянської влади щодо ліквідації української державності в 20-80-ті рр. XX ст. – 8 Основні тенденції розвитку сучасної української держави – 8		

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРАЛА

1. Горелов М. Є. Держава і цивілізація в історії України / М. Є. Горелов, О. П. Моця, О. О. Рафальський ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса, Ін-т археології. - К. : ЕКО-ПРОДАКШН, 2009. - 879с.

2. Дещинський Л. Є. Історія України та її державності. Курс лекцій: навчальний посібник /Л. Є. Дещинський, С. В. Терський, І. Я. Хома, В. М. Тарабан, Р. Д. Зінкевич, Я. Я. Денісов, І. О. Гаврилів, І. В. Буковський, А. Я. Нагірняк. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 476 с.

3. Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять/ [за заг.ред. В.М. Литвина]. – К.: 2006. – 460 с.

4. Історія української державності / Малик Я., Вол Б., Чуприна В. – Львів: Світ, 1995. – 248 с.

5. Крупние Л. О. Історія України: формування етносів, нації, державності / Л.О. Крупник. – К.2009. – 216 с.

6. Червінський В. І. Історія України. Джерельний літопис / В. І. Червінський, М. І. Обушний. - 3-тє вид., перероб. й допов. - Київ : Україна, 2016. - 895 с. : карти, табл., фот.

Інформаційні ресурси:

1. www.litopys.org.ua
2. www.history.org.ua
3. www.nbuv.gov.ua
4. www.nplu.org.ua
5. www.iananu.kiev.ua
6. www.istpravda.com.ua/tags/tag_історія+України/
7. www.ukrainehistory.narod.ru/
9. www.novamova.com.ua

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль успішності діяльності студента з вивчення даної дисципліни поєднує в собі декілька різновидів контрольних заходів: поточний, рубіжний (модульний) та підсумковий контроль. Результати підсумкового контролю проставляються в екзаменаційну відомість.

Підсумковий контроль здійснюється у формі **заліку або іспиту**. У випадку проведення заліку оцінка підсумкового контролю визначається за двобальною шкалою «зараховано – не зараховано». Позитивною оцінкою є оцінка «зараховано». У разі проведення іспиту виставляється оцінка за 100-бальною системою:

- до 60 б. – незадовільно;
- 60 – 74 б. – задовільно;
- 75 – 89 б – добре;
- 90 – 100 б. – відмінно.

Рубіжний (модульний) контроль успішності навчання проводиться у формі тестування очно або дистанційно з використанням системи Moodle.

Модульний контроль є необхідним та обов'язковим елементом рейтингової технології освітнього процесу та проводиться у два етапи – в середині й наприкінці навчального семестру. Оцінка «зараховано» за кожну частину рубіжного контролю виставляється за умови проходження здобувачем тестових завдань з успішністю понад 60%.

Здобувач вищої освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо він не виконав усіх обов'язкових видів робіт та не пройшов рубіжний модульний контроль з оцінкою «зараховано».

ПОЛІТИКА КУРСУ

Навчальна дисципліна направлена на отримання як теоретичних знань, так й практичних навичок і вмінь, які досягаються комплексною активною роботою студентів як на лекціях, так і при проведенні семінарських занять. За них виставляються бали до підсумкового контролю. У разі невідвідування лекції без поважної причини, необхідно додатково опрацювати навчальний матеріал шляхом підготовки та захисту реферату за пропущеною темою заняття.

Студент повинен виконувати роботи самостійно, не допускається залучення при розв'язанні індивідуальних завдань інших здобувачів освіти. У разі виявлення ознак плагіату робота не зараховується і дисципліна не вважається зарахованою.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.
